

6. Межерицька О. Впровадження іміджології як компонента навчального процесу у вищих закладах освіти / О. Межерицька // Теорія і методика управління освітою. – 2010. – Вип. 3. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tme.umo.edu.ua/docs/3/10mezhee.pdf>.
7. Олексенко В. Формування професійного іміджу сучасного вчителя / В. Олексенко // Проблеми освіти. – 2015. – Вип. 84. – С. 258-263.

In the article, the theoretical analysis of the essence of the concept of “professional image” of a vocal teacher is carried out. The basic concepts, essence (appearance, use of verbal and non-verbal means of communication, internal conformity of the profession’s image – internal “I”) are revealed, which make up the structure and some aspects of the professional image of the vocals teacher in the educational space. It is proved that the image is a mechanism, optimizing the professional socialization of the individual. It provides the necessary authenticity, adaptation, effective socialization and optimal development of the subject of professional activity in their totality, allows the best self-identification, effectively and purposefully organize the social space, ensure the dynamics of the development of the individual. The article emphasizes that the attractive image of a music teacher is a manifestation of his intellectuality and upbringing. It emphasizes the importance of the internal conformity of the profession – the inner “I”, which is considered the leading part of the teaching image, because the ability to please, to have other people with oneself is the necessary quality in professional communication. After all, the inner image is the teacher’s culture, spontaneity and freedom, charm, emotionality, imagination play, grace, the way of posing and solving problems, associative vision, unexpected bright moves in the lesson scenario, a mood for creativity, poise in public conditions and many other components. The external image is a special form of expression of the attitude to the material, the transfer of the emotional attitude to reality, the ability to self-presentation.

Key words: *image, vocal teacher, innovativeness, communicative competence, professionalism.*

УДК 37.016:781.62

DOI: 10.32626/2309-9763.2018-25.-2.108-115

Олена Тарківська-Нагиналюк
Olena Tarkivska-Nahynaliuk

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ МЕТРО-РИТМІЧНОГО ЧУТТЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ В АНСАМБЛІ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE DEVELOPMENT OF METRO- RHYTHMIC FLAIR OF FUTURE MUSIC TEACHERS IN THE ENSEMBLE OF UKRAINIAN FOLK INSTRUMENTS

У пропонованій статті визначено поняття “педагогічні умови розвитку метро-ритмічного чуття майбутніх учителів музики” у процесі занять в ансамблі народних інструментів. Спираючись на дидактичні принципи, компоненти та різні підходи науковців до педагогічних умов визначаються та обґрунтовуються такі педагогічні умови, як особистісна, змістова, методично-технологічна, пропедевтична. Формуються твердження про те, що визначені педагогічні умови стануть підґрунтям для розвитку професійно-особистісних якостей майбутніх учителів музики в опануванні ними методики розвитку метро-ритмічного чуття як одного з головних компонентів музичних здібностей студентів. Обрані педагогічні умови спрямовані на формування особистісних якостей, знання змісту, форм та методів для майбутньої професійно-творчої роботи студента у закладах загальної середньої освіти.

Ключові слова: *педагогічні умови, професіограма особистості вчителя, змістова педагогічна умова, методично-технологічна педагогічна умова, пропедевтика, робота в ансамблевому колективі.*

Ключовим моментом навчання студентів у вищих мистецьких навчальних закладах є підготовка їх до професійної музично-педагогічної діяльності. Тут потрібно нагадати про те, що професійна діяльність майбутнього вчителя музики має подвійну спрямованість: 1) проведення уроків музичного мистецтва; 2) організація позаурочної музичної діяльності учнів (створення музичних ансамблів, хорів тощо.). У стінах вишу розроблена програма підготовки студентів як майбутніх педагогів, де структуризовано подаються наукові постулати з різних сфер педагогіки, психології, філософії, історії тощо. Спеціальні музичні предмети формують інтелектуальні – музично-теоретичні знання, музично-виконавські здібності, музично-педагогічні практичні навички. Поряд із усією різноманітністю і багатофункціональністю запропонованих галузей знань та накопичення умінь, навичок часто зустрічаємо неготовність молодих спеціалістів до організації позаурочної гурткової роботи у школі: 1) різноманітні методики, які опановують студенти на лекційних заняттях, на практиці у школі не реалізують; 2) методика роботи з музичним текстом, яку практично використовували студенти на індивідуальних заняттях, інтуїтивно переносять на колективні форми роботи, що, відповідно, дає лише часткові результати.

Тому орієнтація студента щодо розуміння специфіки колективного виконавства, усвідомлення мети їхньої діяльності, здобуття практичних знань, необхідних для організації та роботи з ансамблевим колективом, і найголовніше – створення належних педагогічних умов функціонування навчально-виховного процесу є однією із центральних завдань підготовки майбутніх учителів музики.

Разом з тим, як свідчить аналіз проведеного обстеження, лише малий відсоток студентів-ансамблістів усвідомлюють основні цілі становлення їх як майбутніх учителів музичного мистецтва, організаторів музично-творчої діяльності у школі, важливості розвитку власних здібностей, у цьому випадку чуття метро-ритму як основи їхньої професійної компетентності. Цьому факту послугував різний рівень виконавської підготовки та відсутність ефективних методів розвитку ансамблевого метро-ритмічного чуття.

Створення педагогічних умов надасть необхідний ґрунт для найефективнішого впровадження методики розвитку метро-ритмічного чуття студентів під час музикування в ансамблі українських народних інструментів направлених на підготовку майбутніх учителів музики до їх професійної музично-педагогічної діяльності як організаторів різноманітних інструментально-ансамблевих, вокально-інструментальних та інших музично-виконавських колективів, вплинуть на вирішення поставлених цілей та завдань.

Метою статті є визначення та обґрунтування необхідних педагогічних умов для розвитку метро-ритмічного чуття майбутніх учителів музики під час навчання у закладах вищої освіти в умовах занять в ансамблі українських народних інструментів.

Визначення поняття педагогічних умов організації освітнього процесу представлено у наукових доробках Т. Гуцан, Н. Духаніна, Т. Каминіна, Є. Рибалко, В. Стасюк, Є. Хриков, О. Федорова.

Однією з головних ознак результативності освітнього процесу є вплив особистості вчителя на формування особистісних якостей майбутніх учителів, становлення їхнього професіоналізму, стимулювання до впровадження ідей музичного розвитку дітей, зокрема розвитку метро-ритмічного чуття в рамках ансамблевого музикування. Ідеї значущості постаті особистості вчителя у навчально-виховному процесі належать видатним вітчизняним педагогам: О. Сухомлинському, К. Ушинському, М. Фіцулі, музикантам-педагогам – Я. Ростовському, О. Гольденвейзеру, Л. Арчажніковій, О. Олексюк, О. Щолоковій та ін.

Поняття “педагогічні умови” науковці трактують по різному. В низці дисертаційних дослідженнях поняття “педагогічні умови” розділяють на “педагогічний процес” та філософське трактування поняття “умови”. Центральним поняттям тут є поняття “педагогіка” – наука виховання і навчання. “Умову” у великому тлумачному словнику сучасної української мови розглядають як необхідну обставину “яка уможливорює здійснення, створення, утворення чого-

небудь або сприяє чомусь”. У філософському енциклопедичному словнику “умову” визначають як “категорію, в якій відображено універсальні відношення речі до тих факторів, завдяки яким вона виникає і існує”. Категорію “умова” у співвідношенні з педагогікою вживають для окреслення поняття “середовище”, “обставина” чи “обстановка”.

Педагогічні умови – це структурна оболонка педагогічних технологій чи педагогічних моделей; завдяки педагогічним умовам реалізують компоненти технології. Як зазначає Т. Гуцан [5], педагогічні умови повинні віддзеркалювати структуру готовності майбутніх фахівців до діяльності в умовах профільного навчання і містити передбачені компоненти технології формування готовності моделі або технології.

Спираючись на окреслені дефініції, подамо власне розуміння педагогічних умов розвитку метро-ритмічного чуття студентів – майбутніх учителів музики в процесі занять в ансамблі народних інструментів – це сукупність обставин спеціально створених на професійно педагогічному рівні, що сприяють побудові навчально-виховного процесу з урахуванням потреб, інтересів, можливостей особистості студента, направлених на розвиток здібностей, формування емпірично-когнітивного апарату щодо майбутньої музично-професійної діяльності.

Ураховуючи дидактичні принципи, компоненти та різні підходи науковців до педагогічних умов, визначено такі педагогічні умови: особистісні, змістові, методично-технологічні, пропедевтичні.

Особистісні педагогічні умови, пов’язані із суб’єкт-суб’єктною взаємодією викладача і студента, постаттю викладача, керівника ансамблю як власного прикладу для формування особистісних якостей майбутніх учителів музичного мистецтва, професійною компетентністю вчителя.

Педагогіку психологи відносять до соціономічного класу професіоналів: “Людина – Людина”, де основним предметом діяльності є людина, особистість. Цілями праці соціономічної професії є, як зазначає Н. Савелюк [9], вплинути на іншу людину, певним чином змінити її думки, настрої, поведінку або більш стійкі особистісні утворення (зокрема, цінності), така мета пов’язана із гностичними та творчо-продуктивними цілями.

У законодавчій літературі описані вимоги до професійно-особистісних якостей викладача. Так, у Законі України зазначається: Педагогічним працівником повинна бути особа з високими моральними якостями, яка має відповідну педагогічну освіту, належний рівень професійної підготовки, здійснює педагогічну діяльність, забезпечує результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров’я якої дозволяє виконувати професійні обов’язки у навчальних закладах.

Для акумулювання інформації про особистісно-професійні якості викладача в педагогіці використовується термін “професіограма особистості вчителя”. Термін професіограма перекладається з лат. profession – спеціальність і гр. – gramma – риска, написання. Розшифровується вцілому як ідеальний портрет учителя, зразок, еталон, у якому представлені якості особистості, якими він має володіти, а також знання, уміння, навички, необхідні для виконання педагогічних функцій [7, с. 23.]

Г. Мешко [7] професіограму вчителя складає з трьох комплексів якостей: 1) громадянські якості; 2) якості, зумовлені специфікою професії вчителя; 3) спеціальні знання, вміння та навички з предмету (спеціальності).

У дослідженні спираємось на розроблені в професійній педагогіці, музичній педагогіці положення В. Сухомлинського, К. Ушинського, М. Фіцули, О. Ростовського, О. Гольденвейзера, Л. Арчажнікової, К. Ольхова, біографічних досліджень видатних диригентів – Є. Мравінського, Л. Гінзбурга.

Постать викладача в педагогіці – це особлива сторінка науково-педагогічних публікацій та видань. Ян Амос Коменський – великий чеський педагог-революціонер європейської середньовікової педагогіки у своїй основній праці “Велика дидактика” визначаючи головне

завдання вчителя – знайти шлях до сердець своїх учнів через велику любов до них: “...якщо вчителі будуть відноситися до учнів з любов’ю, тоді вони легко завоюють їхні серця...” [6, с. 27].

Процес навчання і виховання музиканта – це процес індивідуального впливу викладача, в колективі – художнього керівника, диригента на студента. Як зазначає О. Ростовський: “Ефективність музичного навчання і виховання залежить від особистості вчителя, його світогляду і професійної підготовки, педагогічного таланту і майстерності, багатства інтелекту і душевної чуйності...” [8, с. 6].

О. Гольденвейзер, згадуючи про особистісні якості вчителя-музиканта, особливу увагу приділяє таким критеріям: висока професійна компетентність педагога; багатий духовний світ який він називає “моральним образом викладача”: “...вчити грати... - не механічна справа. Музика тісно пов’язана з усіма душевними переживаннями людини, в ній мимоволі віддзеркалюється його духовний світ і механічно цьому навчати не можна”; виховання Людини під час навчання музиці; самовиховання та самовдосконалення вчителя; любов до учня; любов до своєї справи: “як би ви не втомилися, ви повинні дати урок так, наче б то вам особливо приємно було б в даний момент займатися саме цією справою” [3, с. 96-98].

Особливу увагу сучасні педагоги-професіонали приділяють і визнають його особливу важливість у сформованості особистісних якостей педагога – педагогічні переконання. Так, В. Сухомлинський [11] зазначав, що педагогічні переконання – духовне багатство особистості, яке формується під час самої педагогічної діяльності. Впровадження в життя навчально-виховних ідей, за К. Ушинським [4], відбувається лише за допомогою педагогічних переконань: “Хоч би які були докладні і точні інструкції щодо викладання та виховання вони ніколи не можуть замінити собою відсутність переконань у викладача... Найголовнішим шляхом людського виховання є переконання, а на переконання можна вплинути тільки переконанням” [12, с. 27].

Наступним беззаперечно важливим компонентом особистісних якостей є професійна майстерність викладача. М. Фіцула структурує професійну майстерність за рівнями: 1) елементарний; 2) базовий; 3) досконалий; 4) творчий [13, с. 20-21].

В оркестровому колективі авторитет керівника є організувальним чинником, концентруючи усі якості керівника. Так, Л. Арчажникова [1] підкреслює, що найчастіше головну роль у досягненні відповідних творчих успіхів колективу відіграє яскравість особистості керівника, його загальна культура та ерудиція, артистизм і захопленість, уміння використовувати під час роботи різноманітні художні інтереси, доброзичливе ставлення до дітей та вміння захоплювати їх своїм емоційним станом.

Формулюючи власне розуміння сутності особистісного компонента педагогічних умов, який виражається у суб’єкт-суб’єктній взаємодії викладача і студента, розглядаємо постать особистості викладача, керівника ансамблю як один з головних чинників професійно-педагогічного впливу на процес розвитку музичних здібностей, прикладом для формування особистісних якостей майбутніх учителів музичного мистецтва.

Відповідно до положень сформованих видатними педагогами, відомими музикантами-професіоналами, диригентами одними з найголовніших особистісних якостей педагога, художнього керівника ансамблю є морально-психологічні: любов до дітей [10, с. 3],[13, с. 15]; духовні – педагогічні переконання [4, с. 235],[11, с. 236]; професійно-педагогічні – професійна майстерність, професійна компетентність [1, с. 54-55], [3, с. 96-98]; диригентсько-виконавські: музично-творчі, особистісно-вольові, ерудованість в різних мистецьких сферах, конструктивно-організаційні, дар художнього керівника [14]; виховні: виховання особистості під час навчання музиці [3, с. 96-98], [8, с. 10].

Педагогічна умова – змістовна. Реалізація змістовної педагогічної умови передбачає усвідомлення студентами змісту та завдань роботи ансамблевого колективу та ролі розвитку музично-ритмічного чуття ансамблів.

Умовою успішного навчання, за К. Ушинським [12], є чітке і точне розуміння викладачем мети, предмету та відповідних засобів навчально-виховного впливу на учнів.

Заняття ансамблевого колективу – це, в першу чергу, формування ансамблевого музиканта-виконавця, розвиток його здібностей. Відвідування занять інструментального ансамблю прилучає студентів до кращих зразків музичних творів, вчить сприймати світ та відтворювати його в музичних інтерпретаціях ансамблевого звучання, кваліфіковано висловлювати свої судження з приводу того чи іншого твору, відчувати насолоду від реалізації розвинутого метро-ритмічного чуття в рамках особистих музично-виконавських здібностей під час виконання твору та диригування ансамблем. Разом з тим, перед майбутніми вчителями музики постає важливе завдання – навчитися всебічно реалізовувати власний талант під час навчання у виші і як вчителя музики, і як організатора-гуртківця. Тому необхідною педагогічною умовою для майбутніх учителів музики стане розуміння змісту та завдань роботи ансамблевого колективу як основи майбутньої музично-професійної діяльності. Набуття знань щодо змістовності, форм, етапів роботи в ансамблевому колективі сприяють такі дисципліни, як “Оркестровий клас”, “Інструментознавство та оркестрування”.

Такі передумови разом із практичною діяльністю в ансамблевому колективі стануть належною основою для формування відповідного багажу знань для студентів: різноманітні ідеї створення музично-виконавського колективу; формування складу; підготовка (перед репетиційна) робота керівника колективу; форми занять; етапи роботи з музичним твором; планування роботи репетиційних занять; особливості проведення занять залежно від запланованих організаційних, виховних та творчих завдань із врахуванням відведеного часу репетиційного заняття; складення репертуару відповідно до вікових особливостей ансамблів, специфіки роботи, навчання, які пов’язані із завданнями культурно-просвітницької роботи тієї організації або закладу, в якому функціонує ансамблевий колектив; створення репертуару для такого ансамблевого, оркестрового або іншого музично-виконавського колективу (аранжування, оркестрування).

Отже, інтеграційні процеси в освітньому середовищі традиційного змісту навчання та інноваційних форм організації освітнього процесу вимагають підготовки висококваліфікованих, конкурентоздатних педагогів-музикантів, які б реалізували свої, знання, уміння здібності в умовах закладів загальної середньої освіти.

Третя педагогічна умова, методично-технологічна, пов’язана з набуттям студентами основ використання форм і методів, що стимулюють розвиток метро-ритмічного чуття; поєднання колективних, групових та індивідуальних форм організації освітнього процесу.

Методика (з гр. *methodike*) – 1) сукупність методів, прийомів доцільного проведення будь-якої роботи; 2) галузь педагогічної науки, що вивчає закономірності навчання певному навчальному предмету. Технологія (з гр. *tehne* мистецтво, майстерність + ...логія) – 1) сукупність методів обробки, виготовлення, зміна стану, якостей, форми сировини... в процесі виробництва; 2) наука про способи впливу на сировину, матеріали або напівфабрикати відповідними засобами виробництва.

Я. Коменський [6], структуруючи навчальний процес, дає детальну характеристику поняття методу у педагогічній справі. Поняття методу описує, як якісний спосіб досягнення поставлених педагогічних цілей, його сутність, а також вказує можливі варіанти використання технологічних прийомів групування декількох методів. К. Ушинський [12] найвищим ступенем педагогічної майстерності називає педагогічну творчість, яка проявляється у створенні власних методів.

Формування структури методів та прийомів розвитку метро-ритмічного чуття студентів в ансамблі українських народних інструментів повинно виходити із навчально-практичних завдань: 1) формування у майбутніх учителів музики індивідуальних методично-практичних знань роботи з музичним текстом в ансамблевому колективі з використанням різноманітних форм; 2) формування методичних знань з урахуванням майбутньої педагогічної діяльності.

До першої групи відносять методи роботи з музичним текстом. Основою методу – є поетапність опрацювання ансамблевих партій в індивідуальній формі виконання, груповій,

загально-ансамблевій. Використання на заняттях ансамблю варіативної форми співставлення різних партій виконавців, обмін партіями. На етапі читання нот з листа використання методів: словесного пояснення; детального теоретичного та виконавського аналізу музичного тексту; прийомів роботи з музичним текстом (рахування ритмічного рисунку; сольмізація (читання назв нот в ритмі); гра на відкритій струні (або на одній ноті) ритмічного рисунку, що попередньо прораховувався та сольмізувався; сольфеджування); відтворення музичного матеріалу на інструменті. На етапі розучування використання методу “спаринг”, творчо-ініціативний, варіативний; поєднання методів роботи з музичним текстом попереднього етапу з наступним.

В основі методу контролю вірності виконання музичного тексту лежать завдання націленості уваги ансамблістів на виконання конкретних завдань у рамках текстових групувань: фрази, речення, періоду.

Використання методу формування понять функціонального призначення ансамблевих партій, зокрема: мелодії, басу, супроводу, гармонічного заповнення, педалі направлений на розуміння виражальних можливостей звучання ансамблевих партій, їх музично-змістового навантаження в контексті загального звучання ансамблю.

Метою методу словесного пояснення та спрямування уваги на емоційно-образний зміст музичного твору є відтворення ансамблістами задуму композитора за допомогою виконання вказівок диригента щодо метро-ритму, темпо-ритму, ритмо-динаміки, ритмо-агогіки, ритмо-гармонії, ритмо-побудов.

До другої групи відносять методи, спрямовані на самостійну роботу студентів, їх самовдосконалення: самостійне визначення ансамблістом проблемних партій та їх індивідуальне доопрацювання (робота над виконавським самовдосконаленням: використання запропонованих колективних методів роботи над музичним текстом в індивідуальній формі занять); поглиблення та систематизація знань, набутих на практичних заняттях та інших суміжних предметів (спеціалізований інструмент, клас ансамблю, концертмейстерський клас), музично-теоретичних предметів (сольфеджіо, гармонія, муз. література), музично-практичних (оркестрування, аранжування) за допомогою індивідуальних домашніх завдань, а також розвиток умінь використовувати довідкову літературу, навчально-методичну літературу, ресурси мережі Інтернет; формування вмінь самоорганізації, самоконтролю і самокорекції, що виражається в дотриманні навчальних графіків, строків виконання групових та індивідуальних завдань, творчі ініціативи; розвиток пізнавальної діяльності: можливості для написання науково-дослідницьких рефератів, доповідей, статей на запропоновані теми або власні ідеї досліджень.

До третьої групи відносимо методи міжпредметних зв'язків, які виражаються у використанні під час репетиційної роботи в ансамблевому колективі знань, які отримали студенти під час навчання на інших предметах. І, навпаки, варіативне, часткове використання знань, отриманих під час занять в ансамблі на заняттях з педагогічної практики, індивідуального циклу – спеціальності, диригування тощо.

Використання методів, які використовують одночасно в ансамблі та в інших предметах (спеціальність, практика тощо), відповідно до цілей та завдань (наприклад, методи, спрямовані на розвиток метро-ритмічного чуття студентів, методи спрямовані на формування майбутнього вчителя музики).

Четверта педагогічна умова – пропедевтична. Використання пропедевтичного компонента стане базовим для забезпечення ефективності процесу підготовки студента до самостійної професійної діяльності, музично-творчого використання методів розвитку метро-ритмічного чуття у школі.

У довідковій літературі поняття “пропедевтика” (грец. Προπαιδευο – попередньо навчаю, наперед кажу) розглядають як скорочений виклад будь-якої науки в систематизованому вигляді, тобто підготовчий, вступний курс у яку-небудь науку, що передуює більш глибокому і детальному вивченню відповідної дисципліни; 2) попередні поняття, попередні приготування, роз'яснення до якоїсь науки; вступ у науку.

Уперше ідея попереднього (пропедевтичного – підготовчого) навчання була викладена Я. Коменським [6]. У його чотириступеневій школі перша ступінь – “материнська школа” повинна була забезпечити необхідну “чуттєву” підготовку дитини до навчання, розвинути уяву, пам’ять, мову.

До кінця XIX ст. у педагогічній літературі утвердилася ідея відділення пропедевтичного навчання від систематичного. Пропедевтику в педагогіці трактують як безперервність, наступність (послідовна зміна, перехід, передача чого-небудь від попереднього до наступного) і забезпечує ефективність освіти. Так, С. І. Гессен [2] пропедевтичний курс історії в початковій школі розглядав як першу природну ступінь навчання.

Поняття “пропедевтика” охоплює процес підготовки студента до самостійної професійної діяльності, творчого використання знань. Пропедевтика в контексті нашого дослідження є процесом послідовних змін у процесі професійно-особистісного становлення майбутнього педагога-музиканта, а саме: здійснюють як на рівні засвоєння музично-теоретичних знань (терміни та поняття елементарної теорії музики), музично-історичних понять про стилі, жанри, форми, так і на рівні музичного розвитку (розвитку метро-ритмічного чуття, мелодійного, ладового слуху тощо). Заняття в ансамблевому колективі не лише систематизують предметні знання студентів але й сприятимуть пропедевтиці музикування з учнями на уроках музичного мистецтва та заняттях музичних гуртків у майбутній професійній діяльності.

Створення постійної творчої взаємодії викладача та студентів формує у майбутніх педагогів-музикантів потребу й здатність до самоосвіти, самореалізації та самоактуалізації в подальшій професійній діяльності. Також пропедевтика сприяє ознайомленню студентів з їх майбутньою професійною діяльністю, сприяє осмисленому і системному засвоєнню предметних знань, забезпечує якість самостійної роботи, підвищує інтерес до майбутньої професійної діяльності.

Отже, кінцевою ціллю музичної освіти є формування цілісної системи музично-теоретичних, музично-виконавських, музично-педагогічних знань, володіння методами розвитку музичних здібностей для майбутньої професійної діяльності у студентів.

У результаті дослідження визначені нами педагогічні умови стануть підґрунтям для становлення професійно-особистісних якостей майбутніх учителів музики в опануванні ними методики розвитку метро-ритмічного чуття як одного з головних компонентів музичних здібностей студентів вузу. Обрані принципи акумулюють у собі прагнення до вирішення кінцевих завдань щодо ефективності впровадження методичних ідей розвитку метро-ритмічного чуття в ансамблі українських народних інструментів майбутніх учителів музики та відображають цілісний системний характер даного дослідження.

Список використаних джерел

1. Арчажникова Л. Г. Профессия – учитель музыки: Кн. для учителя /Л.Г. Арчажникова. – М. : Просвещение, 1984. – 111 с.
2. Гессен С. И. Основы педагогики. Введение в прикладную философию [Текст] / Сергей Иосифович Гессен. Отв. ред. и сост. П. В. Алексеев. – М. : Школа-Пресс, 1995. – 448 с.
3. Гольденвейзер А. Б. Советы мастера // Советская музыка. – М., 1965. С. 95– 02.
4. Грінченко Г. Т. Питання педагогічної майстерності учителя у працях К. Д. Ушинського // Педагогічні ідеї К. Д. Ушинського. – Київ : Вища школа, 1974. – С. 231–238.
5. Гуцан Т. Г. Педагогічні умови формування готовності майбутніх вчителів економіки до профільного навчання старшокласників [Електронний ресурс] / Гуцан Тетяна Григорівна. – Режим доступу : <http://intkonf.org>.
6. Коменский Я. А. Великая дидактика [Текст] // Изб. пед. сочинения. – Т. 1. – М., 1982.
7. Коменский Я. А. Материнская школа [Текст] // Избранные педагогические сочинения. – Т. 1. – М. 1982.

8. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник / Г.М. Мешко.– Київ : Академвидав, 2010. – 197 с.
9. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти : Навч.-метод. посібник / О.Я. Ростовський. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640 с.
10. Савелюк Н. М. Психологія педагогічна: Навчальний посібник. – [Електронний ресурс] / Наталія Михайлівна Савелюк. – Кременець : КОГПІ ім. Тараса Шевченка, 2012. – 288с. – Режим доступу: <http://www.academia.edu/14552467/> педагогіка психологічна
11. Сухомлинский В. А. Сердце отдаю детям. Изд. 2-е. – Київ : Радянська школа, 1971. – 243 с.
12. Сухомлинский В. А. О Воспитании. (Сост. и авт. вступ. очерков С. Соловейчик). Изд. 2-е. – М., Политиздат, 195. – 272 с.
13. Ушинський К. Д. Твори: В 6-ти т. – Київ : Радянська школа, 1952-1955. – Т. 4.
14. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – 2-е вид. / М.М. Фіцула. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. – 136 с.
15. Фомин В. С. Евгений Александрович Мравинский: Популярная монография / В.С. Фомин. – М. : Музыка, 1983. – 190 с.

This article defines the concept of pedagogical conditions for the development of metro-rhythmic flair of future music teachers in the process of classes in the ensemble of folk instruments. Based on didactic principles, components and different approaches of scientists to pedagogical conditions, the author determines and justifies such pedagogical conditions as: personal, semantic, educational and technological, propaedeutic.

The author indicates that pedagogical conditions will become the basis for the development of professional and personal qualities of future music teachers in mastering the methods of development of metro-rhythmic feeling as one of the main components of musical abilities of students. Selected pedagogical conditions are directed to the formation of personal qualities, knowledge of the content, forms and methods for the future professional and creative work of the student in the school.

The key point of training students in higher art schools is to prepare them for professional musical and pedagogical activities. Here it is necessary to remind that professional activity of the future music teacher has a double orientation: 1) conducting lessons of musical art; 2) the organization of extracurricular musical activity of pupils (creation of musical ensembles, choirs, etc.). A program of training students as future teachers is developed at the University. It is based on the scientific postulates from different areas of pedagogy, psychology, philosophy, history, etc. Special musical items form the intellectual – musical-theoretical, musical-performing skills, music teaching skills. Along with all the diversity and versatility of the proposed areas of knowledge and accumulation of skills, we often find the unpreparedness of young professionals to the organization of extracurricular group work at school: 1) various techniques that students learn at lectures are not implemented in practice at school; 2) the method of working with the musical text, which was practically used by students in individual classes, is intuitively transferred to collective forms of work, which, accordingly, gives only partial results.

Therefore, the orientation of the student to understand the specifics of collective performance, awareness of the purpose of their activities, obtaining practical knowledge necessary for the organization and work with the ensemble team, and most importantly – the creation of appropriate pedagogical conditions for the functioning of the educational process is one of the central tasks of training future music teachers.

The creation of pedagogical conditions will provide the necessary ground for the effective implementation of the methods of development of the metro-rhythmic flair of students during the music in the ensemble of Ukrainian folk instruments aimed at preparing future music teachers for professional musical and pedagogical activities as the organizers of various instrumental ensemble, vocal-instrumental and other musical-performing groups, will affect the solution of goals and objectives.

Key words: *pedagogical conditions, professional chart of the teacher's personality, substantial pedagogical condition, methodological and technological pedagogical condition, propaedeutics, work in ensemble collective.*